

Zadání pro semináře ze zvláštní části mezinárodního práva veřejného II
Ak. r. 2007-2008
PVP - Mezinárodní právo uprchlické

Situace: Pan X, žadatel o azyl kolumbijské národnosti, požádal v ČR o azyl. Pan X studoval na nejlepších soukromých školách v Kolumbii a posléze obdržel titul Ing. v oboru chemické technologie. Po škole založil spolu se svým vlivným otcem úspěšnou firmu DURRUTI-CHEM se sídlem v Cali, která obchoduje s ropou, plynem a dalšími chemickými produkty.

Problémy pan X začaly v červenci 2006, kdy ho kontaktoval neznámý hlas po telefonu, jenž mu sdělil že „oni“ potřebují chemikálie pro výrobu kokainu. Pan X neoznámil tento telefonát na policii, protože si myslel, že jim nemá „moc co říct“, a protože si myslel, že „oni“ už znovu nezavolají. O tři dny později pan X obdržel další telefonát. Tentokrát však volající odhalil svou identitu - sdělil mu, že je členem *grupo de autodefensa* (polovojenské jednotky napojené na drogové kartely, např. FARC či ELN). Pan X byl dalším telefonátem vyděšen, a proto požádal volajícího o více času k zajištění drog (žádné drogy ale nezajistil). Na policii druhý telefonát rovněž neohlásil, protože policii nedůvěřoval z důvodu jejího častého propojení s drogovými kartely. O dva týdny později obdržel pan X další telefonát od stejného volajícího. Tentokrát se však rozhodl nespolupracovat, načež mu volající pohrozil, že pana X zařadí na seznam „vojenských cílů“ jeho organizace. Pan X přesto spolupráci odmítl. Den nato panu X někdo zapálil auto a rozbil všechna okna v domě.

Pan X dostal strach a přespal radši v hotelu. Druhý den se setkal se svým dobrým přítelem z jeho odvětví, který mu poradil, ať se na policii radši neobrací, protože mu stejně nemohou pomoci a jeho situaci to může jen zhoršit. Pan X se proto rozhodl na čas opustit Cali a pronajal si malý byt v Bogotě. V Bogotě nevycházel skoro vůbec ven a pouze čas od času zavolal do své firmy, zda je všechno v pořádku. Zpočátku si pan X myslel, že je v Bogotě v bezpečí. Týden po jeho přesunu ale obdržel další telefonát, ve kterém stejný volající opět vyhrožoval, že bude zařazen na seznam „vojenských cílů“, pokud odmítne spolupracovat.

Pan X dostal strach a v noci se tajně vyplížil ze svého pronajatého bytu a odjel za svojí matkou do El Carmen, malé zapadlé vesničky „uprostřed země nikoho“, kde si myslel, že bude v bezpečí. Zde zůstal po tři měsíce zavřený v domě své matky, protože se bál, že by ho vyděrači dřív nebo později našli. Podle svých vlastních slov se cítil bezpečně, ale „jako vězeň“. Časem se u něj začala projevovat deprese spojené se zažívacími problémy. Po třech měsících už to nemohl pan X dál snášet a odletěl do Evropy (tj. do ČR), kde okamžitě požádal o azyl.

Otázky:

- 1) Jaké jsou rozdíly mezi definicí uprchlíka a definicí beneficiáře doplňkové ochrany?
- 2) Jedná se v tomto případě o „pronásledování“ ve smyslu Ženevské úmluvy z roku 1951 a čl. 9 kvalifikační směrnice (dále jen „KS“)?
- 3) Jedná se v tomto případě o „vážnou újmu“ ve smyslu čl. 15 kvalifikační směrnice?
- 4) Aplikují se články 6-8 KS pouze na definici „uprchlíka“ nebo i na „osoby, která má nárok na doplňkovou ochranu“?
- 5) Jakou roli hraje *nestátní* původci pronásledování nebo vážné újmy?
 - a. Je pro tuto žádost o azyl důležité, že se policie nikdy na útocích na pana X nepodílela? Pokud ano, tak proč a do jaké míry?
 - b. Aplikuje se čl. 6 KS jak na definici uprchlíka tak na definici beneficiáře doplňkové ochrany?

- 6) Jakou roli hraje skutečnost, že žadatel neohlásil žádný z telefonátů na policii (tj. nepokusil se vyhledat ochranu v zemi svého původu)?
- 7) Posuďte ve světle čl. 8 KS (možnost vnitřní ochrany), zda-li se pan X mohl přesunout do jiné části Kolumbie
 - a. do Bogoty
 - b. do El Carmen (připravte si argumenty pro a proti)
- 8) Posuďte *věrohodnost* pana X a jeho tvrzení (připravte si argumenty pro a proti).
- 9) Které články Evropské úmluvy o lidských právech by se daly na daný případ aplikovat?

Povinná literatura:

- 1) Kvalifikační směrnice (Směrnice č. 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu a o obsahu tohoto postavení), zejm. čl. 6, 8 a 9.
- 2) § 2 odst. 7, § 12, § 15a a § 28 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.
- 3) Úmluva o právním postavení uprchlíků (208/1993 Sb.)
- 4) Níže uvedené rozsudky NSS
- 5) Příručka UNHCR, čl. 51-60. (<http://www.unhcr.cz/protect.htm>)
- 6) ČEPELKA, C., JÍLEK, D., ŠTURMA, P.: *Azyl a uprchlictví v mezinárodním právu*. Brno, Masarykova univerzita, 1997, str. 105-111.

Doporučená literatura:

- 1) Níže uvedený výťah o situaci v Kolumbii (Country of Origin Information)
- 2) BATTJES, H.: *European Asylum Law and International Law*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden/Boston, 2006, str. 219-253 a 269.
- 3) CARLIER, J.Y., VANHEULE, D., HULLMAN, K., GALIANO, C.P.: *Who is a Refugee?* Hague, Kluwer Law International, 1997, str. 701-704.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 4 Azs 38/2003 (www.nssoud.cz):
„Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v Moldavské republice dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Obavy žadatele o azyl spočívající v tom, že organizované skupiny, resp. jejich členové, používající nelegálních metod mu vyhrožují, že proti němu použijí násilí v míře ohrožující jak jeho zdraví, tak jeho život, protože některým občanům Moldavské republiky zprostředkoval práci v České republice a tito nedostali za práci zapláceno, nelze podřadit pod žádnou ze skutečností uvedenou v zákoně o azylu, která by odůvodňovala udělení azylu.“;

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 7 Azs 38/2003 (www.nssoud.cz):
„za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim.“

Country of Origin Information

General Information

Colombia remains mired in a decades-long internal armed conflict, which continues to result in widespread abuses by irregular armed groups, including both guerrillas and paramilitaries, as well as by the Colombian armed forces¹. Colombia is the third most unequal country in Latin America, with 62.4% of the population living under the poverty line and 31% in extreme poverty. Moreover, the richest 10% of the population have 80 times more wealth than the poorest 10%. From 1994 to 2004 273,600 people were murdered in Colombia. However, during the first two years of the current administration (August 2002-August 2004), there were more homicides than in the last two years of President Pastrana's term in office².

Guerilla and paramilitary groups

Both paramilitary groups and guerrillas continue to be well financed through resources from the drug business. Paramilitaries have also become increasingly involved in large-scale corruption schemes, infiltrating national governmental institutions, controlling local politicians, and diverting funds from state agencies³.

The FARC (Revolutionary Armed Forces of Colombia) and ELN (National Liberation Army) committed the following human rights violations: unlawful and political killings; kidnappings; forced disappearances; Many FARC atrocities were related directly to drug trafficking activities. Kidnapping for ransom remained a major source of revenue for both the FARC and ELN⁴.

Persons targeted by the paramilitary groups

Kidnappings and extortion are practiced in all regions of the country and carried out by irregular armed groups but also by criminal gangs, including some State agents, who act for purely financial reasons.

¹ Human Rights Watch, "World Report 2007", Annual report on human rights situation in 2006, January 2007.

² UNHCR International Protection Considerations Regarding Colombian Asylum-Seekers and Refugees.

³ Ibid, p. 14.

⁴ US Department of State (USDOS), "Country Report on Human Rights Practices 2005", Country Report on Human Rights Practices 2005, 8 March 2003.

Certain persons may be at greater risk than others and they include land/property owners (given the strategic importance that land has for the irregular armed groups), wealthy citizens and persons who have to travel within areas particularly affected by the conflict. Any act of extortion carries with it a threat to life, security and personal freedom.

The FARC also killed persons it suspected of collaboration with government authorities or paramilitaries⁵

The irregular armed groups have the capacity to track down victims throughout Colombia and, indeed, they have done so frequently in the past. Stopping or refusing to make payment is usually seen by the persecutors as a proof of political opposition. Irregular armed actors often kidnap and/or extort persons deemed to hold an opposing political opinion. They also use kidnapping and extortion to finance political/military objectives, targeting anyone seen as a possible source of funds, regardless of the victim's social status or political activity. Individuals who, because of economic activities travel between areas controlled by different parties to the conflict may be identified with one party or another and for this reason be at risk of persecution⁶.

Human rights

The FARC and ELN continued to commit serious and repeated breaches of international humanitarian law, including hostage-taking and civilian killings⁷. UN Committee against Torture expressed concern regarding “the climate of impunity that surrounds human rights violations by State security forces and organs”.⁸ UN Human Rights Committee “expressed its concern about links involving extensive violations of articles 6, 7 and 9 of the Covenant⁹ between elements of the armed forces and State security forces, on the one hand, and illegal paramilitary groups on the other.”¹⁰

IPA

⁵ Ibid, p. 17.

⁶ Ibid, p. 15.

⁷ Amnesty International, "Annual Report 2006", Annual Report 2006 (covering 2005).

⁸ UN Committee against Torture, Concluding Observations 2004, section. 9a.

⁹ Article 6 of the International Covenant of Civil and Political Rights protects the right to life, article 7 prohibits torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment and article 9 enshrines the right to liberty and security of the person

¹⁰ UN Human Rights Committee, Concluding Observations 2004, section 12.

It will be extremely difficult for an individual fleeing from non-state agents of persecution to find an alternative area of relocation, which could be considered as safe. In regard to areas under the control of the authorities, the network of the irregular armed groups along with their ability to pursue their targets would continue to pose a threat to the individuals concerned, while the authorities will not be in a position to extend their protection to them.

The possibility of the State to assure protection

Allegations of insurgent or paramilitary infiltration of state bodies also continue to surface. Examples of alleged links between armed groups and elected officials include a New York Times report claiming that the AUC, control "several" northern departments and are openly supported by 16 members of congress¹¹.

The country suffered from endemic corruption and graft in both the public and private sectors. Drug trafficking revenues exacerbated corruption, which was as effective a tool as violence for illegal armed groups and large drug trafficking organizations¹².

¹¹ Immigration and Refugee Board of Canada, Issue Paper – COLOMBIA, STATE PROTECTION (MARCH 2004-FEBRUARY 2005).

¹² Ibid, p. 17.